

VANTAAN
YMPÄRISTÖNSUOJELUN
VALVONTASUUNNITELMA
2024-2026

YMPÄRISTÖKESKUS
YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vantaa
Vanda

Sisällys

1.	Johdanto.....	4
2.	Ympäristöolosuhteet ja merkittävimmät pilaantumiskorkeudet.....	4
3.	Ympäristönsuojelulain mukainen valvonta.....	6
3.1	Ympäristöluvanvaraiset kohteet.....	6
3.2	Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat toiminnot	6
3.3	Rekisteröitävät kohteet.....	7
3.4	Kertaluonteinen ilmoituksenvarainen toiminta	7
3.4.1	Meluilmoitukset.....	7
3.4.2	Koeluonteinen toiminta	7
3.4.3	Poikkeukselliset tilanteet.....	8
3.5	Muu ympäristönsuojelulain mukainen valvonta.....	8
3.5.1	Haja-asutuksen jätevesien valvonta	8
3.5.2	Eläinsuojien valvonta.....	8
3.5.3	Kemikaalien käytön ja otsonikerrosta heikentävien aineiden valvonta	9
3.5.4	Ympäristönsuojelumääräysten valvonta.....	9
3.5.5	Muut valvontakohteet.....	10
4.	Jätelain valvonta	10
4.1	Suunnitelmallinen valvonta.....	10
4.1.1.	Rekisteröitävän jätteen keräystoiminnan valvonta.....	10
4.1.2	Toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä	10
4.2	Jätelain yleinen valvonta	10
5.	Muun lainsäädännön mukainen valvonta.....	11
5.1	Vesihuoltolaki	11
5.2	Vesilaki.....	11
5.3	Kemikaalilaki	12
5.4	Maa-aineslaki.....	12
5.5	Leirintäalueiden valvonta.....	12
5.6	Maastoliikennelaki	13
5.7	Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset maisematyölupakohteet.....	13
6.	Toimintojen riskinarviointi	13
6.1	Toimialakohtainen riskinarviointi	13
6.2	Laitoskohtainen riskinarviointi	13
6.3	Otantamenetelmä.....	14
7.	Valvontaohjelma.....	14
7.1	Valvontaohjelman laatiminen ja päivittäminen	14
7.2	Valvontaohjelman toteutumisen arviointi	14
8.	Valvontatoimenpiteet ja valvonnan maksullisuus.....	15
8.1	Säännöllinen valvonta	15
8.1.1	Määräaikaistarkastukset	15
8.1.2	Raporttien ja selvitysten tarkastaminen	15
8.1.3	Muu säännöllinen valvonta	15
8.2	Valvontaprojektit	16
8.3	Onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteet	16

8.4 Määräys pilaantumisen ehkäisemiseksi.....	16
8.5 Hallintopakko ja tutkintapyynnot	16
8.6 Valvonnan maksullisuus	16
8.7 Jätelain laiminlyöntimaksu	17
9. Valvonnan organisointi	17
9.1 Valvonnan resurssit.....	17
9.2 Tehtävien delegointi viranhaltijoille	18
9.3 Viranomaisten välinen yhteistyö	18
9.4 Tietojärjestelmät.....	18
9.5 Valvontasuunnitelman seuranta ja päivitys	19

1. JOHDANTO

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 167 §:n mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja se perustuu ympäristöriskien arviointiin. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma, jossa on tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti. Siihen voidaan kerätä myös muiden säädösten mukaiset valvontatehtävät.

Valvontasuunnitelma pitää sisällään myös jätelain mukaisen säännöllisen valvonnan. Jätelain (646/2011) 124 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava 100 §:ssä tarkoitetun jätteen ammattimaisen keräyksen valvontaa varten suunnitelma. Suunnitelman tulee perustua arviointiin jätteistä ja niiden jätehuollosta aiheutuvista riskeistä ja ympäristövaikutuksista. Suunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi ja se on saatettava tarpeen mukaan ajan tasalle.

Valvontasuunnitelma on laadittu vuosille 2024-2026 ja sitä voidaan tarvittaessa tarkistaa vuosittain. Suunnitelma pitää sisällään ympäristönsuojelulain ja jätelain suunnitelmallisen valvonnan sekä muiden ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvien ympäristön pilaamisriskiä aiheuttavien toimintojen valvonnan. Suunnitelmassa esitetään säännöllisen valvonnan kohteet sekä periaatteet muusta valvonnasta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava myös valvontaohjelma luvanvaraisten, ilmoitustenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määraaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelmassa on tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista.

2. YMPÄRISTÖOLOSUHTEET JA MERKITTÄVIMMÄT PILAANTUMISRISKIT

Vantaan pinta-ala on noin 240 km², mistä vesipintaa on noin 2 km². Kokonaispinta-alasta on rakennettua tai muuten läpäisemätöntä pintaa noin 21 %. Asukasluku oli vuoden 2023 marraskuussa lähes 246 900. Väestö on kasvanut edellisen valvontasuunnitelman laatimisesta (v. 2021) noin 12 000 asukkaalla keskittyen tiiviisti rakennettuihin kaupunkialueisiin.

Luonnonympäristön tyypillisimpiä piirteitä ovat jääkaudella muotoutuneet jyrkät kallio- ja moreeniselänteet sekä niiden väliin jääneet laajat savikkoalueet. Merkittävimmät vesistöt ovat Vantaanjoki ja sen sivuoma Keravanjoki. Myös pienemmät virtavedet (purot ja norot) ovat tärkeä osa Vantaan luonnon monimuotoisuutta ja ekologista verkostoa. Vantaanjoen ja

Keravanjoen tila on Suomen ympäristökeskuksen tietojen mukaan tyydyttävä. Vantaanjoen suurin kuormittaja on peltoviljely. Lisäksi jätevedenkäsittelyn häiriöt huonontavat ajoittain vedenlaatua. Luonnon järviä ovat Länsi-Vantaalla sijaitseva Lammaslampi, Itä-Vantaalla Kuusijärvi ja Bisajärvi. Pääosin Espoon puolella sijaitsevan Pitkäjärven koillispuolta sijaitsee Vantaan puolella ja Sipoonkorvessa Gumböle träsk on osaksi Vantaan puolella. Aiempina vuosikymmeninä tapahtuneen maa-aineksen oton seurauksena on useita pienempiä lampia eri puolilla Vantaata.

Vedenhankintaa varten tärkeitä pohjavesialueita (1-luokka) on kahdeksan: Valkealähde, Kaivoksela, Koivukylä, Lentoasema, Backas, Vantaanpuisto, Vestra ja Fazerila. Seutulan pohjavesialue on luokiteltu muuksi vedenhankintakäyttöön soveltuvaksi pohjavesialueeksi (2-luokka). Lisäksi Päijännetunnelin sisempi 200 metrin suojavyöhyke tunnelin keskilinjan molemmin puolin rinnastetaan 1-luokan pohjavesialueeksi. Vedenottoa on käytössä kolmella pohjavesialueella.

Luonnonsuojelulailla rauhoitettuja luonnonsuojelualueita on yli 1000 ha. Muita tärkeitä ja huomioon otettavia luontoalueita yleiskaavaan merkityt luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (Luo-alueet). Vantaanjokilaakson eteläisin osa on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

Vantaan läpi kulkee suuria valtaväyliä sekä raideliikennettä. Raideliikenteelle on myös kaksi pitkää tunnelia, Savion tunneli idässä ja Kehärata Keski-Vantaalla. Helsinki-Vantaan kansainvälinen lentokenttä sijaitsee Vantaalla Aviapoliksessa ja läheisyyteen on sijoittunut paljon logistiikkaa. Kaupunginvaltuusto päätti keväällä 2023 pikaraitiotien toteuttamisesta Mellunmäestä Tikkurilan ja Jumbon kautta lentokentälle. Ratikan rakentaminen ajoittuisi vuosille 2024–2029.

Maankäytön muutoksissa painopiste on olemassa olevien rakennettujen alueiden tiivistymisessä, jolloin vanhaa rakennuskantaa usein puretaan uudisrakentamisen tieltä. Suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava, että varsinkin teollisuuskiinteistöillä maaperässä voi olla haitta-aineita tai jätetäytettä vanhan teollisen toiminnan seurauksena. Kaupunkirakenteen tiivistyessä myös läpäisemättömän pinnan osuus kasvaa, mikä ylikuormittaa hulevesijärjestelmää aiheuttaen hulevesitulvia ja kiinteistöjen vettymisongelmia.

Asukkaiden elinympäristön laatua heikentävät monin paikoin melu ja pienhiukkaset. Puun pienpolton vaikutukset korostuvat pientaloalueilla, liikennealueiden läheisyydessä ongelmia ovat melun lisäksi erityisesti keväisin katupöly. Melu häiritsee lisäksi monia teollisuuslaitosten läheisyydessä asuvia.

Vantaan kaupunkistrategiassa 2022–2025 yhtenä painopisteenä on resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa. Resurssiviisauden tiekartalla tavoitellaan hiilineutraalia ja jätteenkäytön tulevaisuuden kaupunkia, jossa luonnonvarojen käytetään säästeliäästi. Niin Vantaan kuin valtakunnallisetkin ympäristötavoitteet heijastuvat ympäristövalvonnan työhön vihreään siirtymään liittyvien lupa- ja valvonta-asioden kasvuna.

3. YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAINEN VALVONTA

3.1 YMPÄRISTÖLUVANVARAISET KOHTEET

Vantaalla on 36 kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaan kuuluvaa ympäristölupalaitosta tai -toimintaa. Jokaiselle laitokselle on nimetty vastuuvälvoja ja sijainen. Kohteille on tehty riskinarvio, josta kerrotaan tarkemmin valvontasuunnitelman kappaleessa 4. Tarkastuksista ja muista valvontatoimenpiteistä on kerrottu kappaleessa 6.

Taulukossa 1 on esitetty toimialoittain valvontakohteiden määrä sekä ympäristöriskien arvioinnin perusteella määritelty valvontaluokka.

Toimiala	Kohteiden määrä	Valvontaluokka
Metalliteollisuus	2	VL 3
Energian tuotanto	2	VL 3
Kemikaalien tai polttoaineiden varastointi ja käsittely	5	VL 3
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	2	VL 3 - VL 4
Malmien tai mineraalinen kaivaminen tai maaperän ainesten otto	4	VL 2 - VL 3
Betoniasema	3	VL 2 – VL 3
Elintarvikkeiden valmistus	2	VL 3
Liikenne	4	VL 2 - VL 3
Jätteiden ammattimainen tai laitosmainen käsittely	12	VL 3 – VL 4
Yhteensä	36	

TAULUKKO 1. Ympäristöluvallisten kohteiden määrä ja valvontaluokka toimialoittain.

3.2 YLEISEEN ILMOITUSMENETTELYYN KUULUVAT TOIMINNOT

Yleisen ilmoitusmenettelyn piirissä oleviin toimintoihin kuuluu muun muassa elintarvikelaitoksia, kemikaalivarastoja, eläinsuojia ja varikkoja. Ympäristölupaa pitää edelleen hakea, jos toiminta sijoittuu pohjavesialueelle tai se on luvanvaraista muusta, laissa mainitusta syystä. Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvia kohteita on neljä.

	Kohteet	Valvontaluokka
Varikko	2	VL 3- VL 4
Elintarvikelaitos	1	VL 4
Kemikaalivarasto	1	VL 3

TAULUKKO 2. Ilmoituksenvaraisten kohteiden määrä ja valvontaluokka toimialoittain.

3.3 REKISTERÖITÄVÄT KOHTEET

Pienet energiantuotantolaitokset, asfalttiasemat, polttonesteiden jakeluasemat, kemialliset pesulat, haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävät laitokset ja betoniasemat rekisteröidään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään, ellei toiminta ole ympäristöluvanvaraista YSL 30 §:ssä mainituista perusteista. Toimintojen tulee täyttää asetuksissa säädetyt minimivaatimukset. Tietojärjestelmään rekisteröityjä kohteita on 72.

Toimiala	Kohteiden määrä	Valvontaluokka
Energiantuotantoyksikkö	3	VL 4
Asfalttiasema	4	VL 3 – VL 4
Polttonesteiden jakeluasema	58	VL 3
Kemiallinen pesula	3	VL 3- VL 4
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta tai laitos	1	VL 3
Betoniasema	3	VL 4
Yhteensä	72	

TAULUKKO 3. Rekisteröitävien kohteiden määrä ja valvontaluokka toimialoittain.

3.4 KERTALUONTEINEN ILMOITUKSENVARAINEN TOIMINTA

3.4.1 Meluilmoitukset

Erityisen häiritsevää melua ja tärinää aiheutuvasta tilapäisestä toiminnasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on määriteltä tarkemmin toiminnot, joista tulee tehdä ilmoitus. Suurin osa ilmoituksista koskee maarakentamista (louhinta, paalutus, murskaus) tai muuta rakentamista ja loput erilaisia huvitapahtumia.

Ilmoituspäätöksessä voidaan antaa määräyksiä toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Tarkastuksia tehdään tarvittaessa esimerkiksi haittailmoitusten perusteella.

3.4.2 Koeluonteinen toiminta

Ympäristölupaa ei tarvita koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla uutta tekniikkaa, raaka- tai polttoainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta taikka käsitellä jätettä laitos- tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi. Tällöin toiminnasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan ilmoitus toimivaltaiselle ympäristönsuojeluviranomaiselle. Koeluonteisen toiminnan paikka, tilat ja tekniikka sekä ympäristövaikutukset ja niiden vähentäminen tarkastetaan tarvittaessa ilmoitusta käsiteltäessä tai toiminnan aikana.

3.4.3 Poikkeukselliset tilanteet

Ympäristönsuojelulain 120 §:n mukaan poikkeuksellisesta tilanteesta on ilmoitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Poikkeukselliseksi tilanteeksi katsotaan onnettomuus, ennakoimaton tuotantohäiriö tai muu vastaava yllättävä, toiminnasta riippumaton poikkeuksellinen syy taikka rakennelman tai laitteen purkamisen toiminta, josta aiheutuu tai uhkaa aiheutua päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi tavanomaisesta poikkeavia toimia jätehuollossa. Tämän lainkohdan tarkoittama ilmoitusvelvollisuus koskee muuta kuin luvan- tai ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa. Tilanteen laadusta riippuen tehdään tarkastus tai selvitetään asia muutoin.

3.5 MUU YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAINEN VALVONTA

3.5.1 Haja-asutuksen jätevesien valvonta

Vesilaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla kiinteistöillä, jotka sijaitsevat enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöstä tai ovat pohjavesialueella, jätevesien käsittelyjärjestelmän oli täytettävä perustason puhdistusvaatimukset 31.10.2019 mennessä. Muualla haja-asutusalueilla sijaitsevilla kiinteistöissä jätevesijärjestelmä on kunnostettava vain korjaus- ja muutostöiden yhteydessä.

Ranta- ja pohjavesialueilla on edelleen useita satoja kiinteistöjä, joiden jätevesien käsittelyjärjestelmästä ei ole tietoa. Ympäristökeskuksella ei ole resursseja tehdä suunnitelmallista valvontaa kaikille näille kiinteistöille, vaan valvonta perustuu otantaan. Tarkastukset kohdennetaan sellaisille pohjavesi- ja ranta-alueiden kiinteistöille, jotka ovat viemäriverkoston ulkopuolella ja joilla ympäristökeskuksen tietojen mukaan mahdollisesti ei ole tehty toimenpiteitä kiinteistökohtaisen talousjätevesien käsittelyn parantamiseksi nykyvaatimusten mukaiselle tasolle. Myös yhteydenottojen perusteella tehdään vuosittain joitakin tarkastuksia.

Kiinteistönomistajan on mahdollista hakea kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lupaa poiketa talousjätevesien käsittelyvaatimuksista enintään viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Poikkeamista hakeneille kiinteistöille tehdään tarkastus.

3.5.2 Eläinsuojien valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu ns. nitraattiasetuksen (valtioneuvoston asetus 1250/2014) valvonta. Asetuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää lannan sekä asetuksen 2 §:ssä tarkoitettujen muiden lannoitteiden käytöstä, varastoinnista ja käsittelystä sekä eläintuotannosta aiheutuvia päästöjä pintavesiin, pohjavesiin, maaperään ja ilmaan. Eläinsuojan lantavarastoon tulee mahtua 12 kk:n aikana kertyvä lanta, lukuun ottamatta laidunnuksen yhteydessä laitumelle jäävää lantaa. Vantaalla on noin 40 tallia, joille tehdään tarkastus 1-10 vuoden välein. Riskinarvioon perustuvan suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tarkastuksia tehdään valitusten perusteella sekä uuden eläinsuojan rakentamisen ja vanhan eläinsuojarakennuksen laajentamisen yhteydessä.

Eläinsuojatarkastuksilla käydään usein yhdessä valvontaeläinlääkärin kanssa. Ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee myös ilmoitukset lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden varastoinnista poikkeustilanteissa sekä lannan levittämiskiellosta poikkeamisesta.

3.5.3 Kemikaalien käytön ja otsonikerrosta heikentävien aineiden valvonta

Ympäristönsuojelulain nojalla tehtävässä kemikaalien käytön, käyttöolosuhteiden ja haitallisten aineiden päästöjen valvonnassa pyritään varmistumaan siitä, että toiminnassa noudatetaan laissa säädettyjä yleisiä velvollisuuksia (YSL 5, 14, 15 ja 19 §). Valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä.

Otsonikerrosta tuhoavien kaasujen ja F-kaasujen päästöjen ympäristönsuojelulain mukainen valvonta perustuu Suomen ympäristökeskuksen laatimaan valvontaohjeeseen (3/2015). Valvottaviin laitteisiin kuuluvat jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteet sekä sammuuslaitteistot. Tyypillisiä valvottavia laitteita ovat esimerkiksi isojen rakennusten ilmastointilaitteet ja lämpöpumput sekä elintarviketeollisuuden ja kauppojen kylmälaitteet. Valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä.

3.5.4 Ympäristönsuojelumääräysten valvonta

Maarakentamisessa voidaan käyttää puhtaita mineraalisia jätėjakeita ja muita jäte-eriä korvaamaan luonnonaineksia tietyin edellytyksin, ei kuitenkaan pohjavesialueella. Pienimuotoisesta hyötykäytöstä tulee ilmoittaa kirjallisesti Vantaan ympäristökeskukseen. Suurempien määrien hyödyntämisestä tulee tehdä ns. MARA-ilmoitus ELY-keskukselle. Hyödyntämiskohteisiin tehdään tarvittaessa tarkastus.

Maanalaisen käytöstä poistetun öljysäiliön voi jättää maahan, mikäli sen poistaminen on teknisesti vaikeaa tai poistamisesta aiheutuu kohtuutonta vahinkoa muulle ominaisuudelle. Säiliön maahan jättämisestä on tehtävä kirjallinen hakemus. Kaikki kohteet tarkastetaan hakemuksen käsittelyn yhteydessä ennen päätöstä.

Lumen vastaanottopaikkojen ja välivarastointipaikkojen toiminnasta ei saa aiheutua haittaa asutukselle tai muulle maankäytölle. Vastaanottopaikan haltijan tulee huolehtia alueen siivoamisesta välittömästi lumen sulamisen jälkeen. Lumen vastaanottopaikat tarkastetaan vuosittain keväällä lumien sulamisen jälkeen tai viimeistään syksyllä ennen uuden kauden alkua.

Rakennus- ja purkutyöt on tehtävä siten, että pölyhaitat ovat kaikissa olosuhteissa mahdollisimman vähäisiä. Rakennusvalvonta lähettää ympäristökeskukselle tiedoksi purkuilmoitukset. Valvonta kohdistetaan suuriin purkukohteisiin, joista pyydetään tarkempi selvitys purkujätteiden käsittelystä. Tarvittaessa purkukohteisiin tehdään tarkastus.

Ympäristönsuojelumääräysten valvontaa tehdään myös erilaisten yhteydenottojen ja haittailmoitusten perusteella.

3.5.5 Muut valvontakohteet

Muita valvottavia kohteita ovat muun muassa isohkot jätevedenpuhdistamot ja mullan valmistus. Kohteita voidaan tarkastaa projektiluontoisest.

4. JÄTELAIN VALVONTA

4.1 SUUNNITELMALLINEN VALVONTA

4.1.1. Rekisteröitävän jätteen keräystoiminnan valvonta

Jätteen ammattimaisesta keräyksestä on jätelain 100 §:n mukaan tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten. Ammattimainen keräys tarkoittaa esim. kunnan, tuottajayhteisön tai muun palveluyrityksen järjestämää alueellista vastaanottoa. Ilmoituksenvaraista ei ole lääkejätteiden vastaanotto apteekissa, myymälöiden kulutustuotteiden vastaanotto tai vapaaehtoiset keräystapahtumat. Valvonnassa priorisoidaan sellaiset kohteet, joissa kerätään vaarallista jätettä, tai joissa on muita riskejä.

4.1.2 Toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä

Jätelain 124 §:n mukaan valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava laitokset ja toiminnot, joissa harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä, syntyy vaarallista jätettä, harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä, toimitaan jätteen välittäjänä tai toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja.

Valvonnasta suurin osa tapahtuu muiden valvontasuunnitelmassa mainittujen valvontakohteiden tarkastusten yhteydessä, mm. jätelain valvonta on yksi osa-alue ympäristölupavelvollisten laitosten tarkastuksella. Vaarallista jätettä syntyy myös esimerkiksi moottoriajoneuvojen korjaamoissa ja metalliteollisuudessa. Tällaisia toimintoja tarkastetaan projektiluontoisesti tai valvontaviranomaiselle tulleiden yhteydenottojen perusteella. Jätteen kansainvälisiä siirtoja koskevaa valvontaa tehdään lupalaitosten ja muiden valvontakohteiden tarkastusten yhteydessä.

4.2 JÄTELAIN YLEINEN VALVONTA

Jätelain yleinen valvonta kohdistuu muun muassa jätehuoltoon liittymisen valvontaan, jätehuoltomääräysten valvontaan ja roskaantumisasioihin. Jätelain 125 § mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa muuta kuin ympäristöluvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaisuuden varmistamiseksi.

Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräyksissä on suuria, yli 500 henkilön ulkotiloissa tapahtuvia yleisötapahtumia koskeva velvoite jätehuoltosuunnitelmasta. Suunnitelmasta on käytävä ilmi mm. arvioitujen jätemäärät ja niiden lajittelu sekä vastaanottopaikat, jäteastioiden sijoittelu sekä selvitys tapahtuma-alueen ja lähialueen siivoamisesta tilaisuuden jälkeen. Suunnitelma tulee toimittaa kunnan

ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen tilaisuuden alkua, samoin kuin loppuraportti toteutuneista jätemääristä viimeistään kuukauden kuluessa tapahtumasta. Tarkastuksia tehdään tarvittaessa tapahtuman aikana ja/tai heti tapahtuman jälkeen.

Muita jätehuoltomääräyksiä on mm. lajiteltavista jätteistä, jätteiden keräysvälineistä, jätteiden kuljettamisesta sekä jätteiden käsittelystä kiinteistöllä. Jätehuoltomääräysten valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä ja ympäristökeskukseen tulleiden yhteydenottojen perusteella.

Roskaantumisen valvonta perustuu pääosin yleisöilmoituksiin. Roskaantuneelle alueelle tehdään yleensä valvontakäynti. Valvontakäynnin perusteella roskaajalle tai toissijaisesti alueen haltijalle ja/tai maanomistajalle lähetetään siivouskehotus tai ilmoitus alueen roskaantumisesta.

Jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisen jätteen, saostus- ja umpikaivolietteen, hiekan- ja rasvanerotuskaivon lietteen, rakennus- ja purkujätteen sekä pilaantuneen maa-aineksen siirrosta ja luovutuksesta jätelain 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjojen valvontaa toteutetaan muiden valvontatoimien yhteydessä. Viranomaisella on myös pääsy sähköiseen SIIRTO-rekisteriin.

5. MUUN LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAINEN VALVONTA

5.1 VESIHUOLTOLAKI

Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on pääsääntöisesti liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Lisäksi vesihuoltolain 17 b § edellyttää kiinteistön liittämistä hulevesiviemäriin kunnan päättämällä vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäröinnin alueella.

Vesihuoltoverkostoon tai hulevesiviemäriin liittämättömistä kiinteistöistä tulee ympäristökeskukseen tieto yleensä valitusten tai vesihuoltolaitoksen ilmoituksen perusteella. Jos liittämisvelvollisuus on laiminlyöty, kiinteistöä kehoitetaan liittymään vesihuoltoverkostoon ja hulevesiviemäriin. Lisäksi liittämättömiä kiinteistöjä voidaan kartoittaa projektiluontoisesti alueittain.

Kiinteistölle voidaan myöntää vapautus liittämisvelvollisuudesta hakemuksen perusteella, jos vesihuoltolaissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Vapautushakemuksia käsiteltäessä kiinteistöllä tehdään yleensä paikallakäynti. Vapautushakemuksia käsitellään vuosittain muutamia kymmeniä.

5.2 VESILAKI

Vesilain (587/2011) mukainen lupaviranomainen on aluehallintovirasto (AVI), valvontaviranomaisia ovat valtion valvontaviranomaisena ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätösvaltaan

vesilaissa kuuluvat ne ojitusta koskevat erimielisyydet, jotka eivät edellytä aluehallintoviraston lupaa tai ojitustoimitusta.

Vesilain mukainen valvonta ja tarkastukset tehdään kirjallisten vireillepanojen perusteella. Valvonta painottuu ojitusta koskeviin erimielisyyksiin sekä ojan kunnossapitoasioihin.

5.3 KEMIKAALILAKI

Kemikaalilain (599/2013) mukaan ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat tiettyjä lain 11 §:ssä mainittuja säännösten ja ehtojen noudattamista ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien toimintojen valvonnassa siltä osin kuin valvonta koskee toiminnanharjoittajan velvoitetta huolehtia ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta kemikaalin käytössä ja varastoinnissa. Valvontaa toteutetaan ympäristönsuojelulain muiden valvontatoimien yhteydessä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo kemikaalilain 11 §:n nojalla:

- kemikaalilain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista,
- biosidivalmisteen hyväksymispäätöksessä käytölle asetettujen ehtojen ja edellytysten noudattamista sekä
- POP-asetuksen, REACH-asetuksen ja elohopea-asetuksen noudattamista tietyiltä osin.

Kemikaalilain mukaista valvontaa toteutetaan ympäristönsuojelulain valvontatoimien yhteydessä, jolloin samalla voidaan valvoa ympäristöluvan kemikaaleja ja niiden käyttö- ja varastointiolosuhteita koskevia ehtoja sekä yleisesti kemikaaleista aiheutuvaa ympäristön pilaantumisen vaaraa

5.4 MAA-AINESLAKI

Valtioneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) säädetään ottotoiminnan valvomiseksi suoritettavista tarkastuksista. Tarkastukset maa-ainesten ottamisalueelle tehdään lupahakemuksen käsittelyn aikana, ottotoiminnan aikana vuosittain sekä ottotoiminnan loputtua. Vantaalla ei valvontasuunnitelman laatimisajankohtana ole yhtään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnassa olevaa voimassa olevaa maa-aineslupaa. Valtion valvontaviranomaisen valvonnassa on kaksi maa-ainelain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupaa, mutta luvat eivät valvontasuunnitelman laatimisajankohtana lainvoimaisia eikä toimintaa ole aloitettu.

5.5 LEIRINTÄALUEIDEN VALVONTA

Ulkoilulain (606/1973) 20 §:n mukaan leirintäalueen perustamisesta on tehtävä ilmoitus kunnan leirintäalueviranomaiselle, jona Vantaalla hallintosäännön mukaan toimii kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto. Vantaalla ei ole yhtään pysyvää leirintäaluetta. Tilapäiset leirintäalueet tarkastetaan tarvittaessa.

5.6 MAASTOLIIKENNELAKI

Maastoliikennelain (1710/1995) 30 §:n mukaan moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla tapahtuvaan kilpailujen ja harjoitusten toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samassa maastossa on haettava sen lisäksi, mitä luvan- ja suostumuksenvaraisuudesta muualla laissa säädetään, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Maastoliikennelain lupia valvotaan tarvittaessa tai vähintään kerran lupakaudessa. Luvatonta maastoliikennettä valvoo poliisi.

5.7 MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUKAISET MAISEMATYÖLUPAKOhteet

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan ympäristöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 128 §:ssä tarkoitetuista muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella. Ympäristökeskukseen valvonnassa olevat maisematyöluvut koskevat lähinnä puunkaatoa ja muita maisemaan vaikuttavia toimenpiteitä. Kohteet tarkastetaan lupahakemuksen käsittelyvaiheessa tai toimenpiteen valmistuttua ja tarvittaessa luvan voimassaoloaikana.

6. TOIMINTOJEN RISKINARVIOINTI

6.1 TOIMIALAKOHTAINEN RISKINARVIOINTI

Ympäristöriskien arvioinnissa arvioidaan riskien todennäköisyyttä ja vaikutuksia toimialoittain ja laitoksittain. Tuloksena määritetään valvontakohteen valvontaluokka, jonka mukaan määräytyy määräaikaistarkastusten tiheys. Toimialakohtaiseen ympäristöriskien arviointiin on valittu arvioitaviksi muuttujiksi riskejä, jotka eivät ole sidonnaisia yksittäisen laitoksen sijaintiin tai toimintatapoihin. Arvioitavia muuttujia ovat melu ja värinä, pöly, haju, roskaantuminen ja epäsiisteys, onnettomuusriski, toimialan riski pilata ympäristö sekä päästöt ilmaan, viemäriin, maaperään ja vesistöihin.

6.2 LAITOSKOHTAINEN RISKINARVIOINTI

Laitoskohtainen ympäristöriskien arviointi tehdään toimialakohtaisen ympäristöriskien arvioinnin jälkeen ympäristöluvallisille, yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluville, ilmoitusvelvollisille ja rekisteröidyille toimintoille/laitoksille. Laitoskohtaisella ympäristöriskien arvioinnilla tarkennetaan toimialakohtaisesta ympäristöriskien arvioinnista saatua tulosta. Arvioinnissa otetaan huomioon laitoksen sijainti, paikalliset ympäristöolosuhteet, toimintatavat, valvontatoimenpiteet sekä yhteydenotot toiminnan johdosta.

Olemassa olevien laitosten riskinarviointi käydään läpi laitoksen määräaikaistarkastuksen yhteydessä, uusille laitoksille riskinarviointi tehdään ensimmäisen tarkastuskäynnin jälkeen. Laitoksen toimintaa ja sen riskejä arvioidaan myös vuosiraporttien ja tarkkailutulosten perusteella.

Toimiala- ja laitospohjaisissa ympäristöriskien arvioinneissa riskit pisteytetään ja lasketaan lopuksi yhteen. Yhteispistemäärän perusteella määräytyy toimialalle tai laitokselle valvontaluokka. Vantaalla on käytössä neljä valvontaluokkaa, jotka ilmaisevat määräaikaistarkastusten tiheyden.

Valvontaluokka	Tarkastustiheys
VL 4	7-10 vuotta
VL 3	5 vuotta
VL 2	3 vuotta
VL 1	1 vuosi

TAULUKKO 4. Valvontaluokat ja tarkastustiheydet

6.3 OTANTAMENETELMÄ

Käytössä ei ole otantamenetelmää ympäristölupalaitosten ja rekisteröityjen tai ilmoituksenvaraisten toimintojen tarkastuksille. Otantaa voidaan käyttää projektiluonteisessa muiden kohteiden valvonnassa.

7. VALVONTAOHJELMA

7.1 VALVONTAOHJELMAN LAATIMINEN JA PÄIVITTÄMINEN

Valvontaohjelma pitää sisällään suunnitelman kunakin vuonna toteutettavista luvanvaraisten, yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvien ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista sekä tiedot muista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä. Laadinnassa käytetään laitospohjaista ympäristöriskien arviointia. Valvontaohjelman mukaiset kohteet tarkastetaan järjestelmällisesti niille määritellyn tarkastustiheyden mukaan. Valvontaohjelma pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Olemassa olevat, uudet ja poistuvat kohteet päivitetään sisäiseen käyttöön tarkoitettuun kohdeluetteloon. Lupalaitosten, yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvien toimintojen ja rekisteröityjen toimintojen tiedot viedään myös tietojärjestelmiin.

7.2 VALVONTAOHJELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Valvontaohjelmaan sisällytetään kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta. Yhteenveto valvontaohjelmasta ja edellisen vuoden toteutumisesta viedään tiedoksi ympäristönsuojeluviranomaisena toimivana toimielimelle, kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostolle. Valvontaohjelman yhteenveto on julkinen asiakirja.

8. VALVONTATOIMENPITEET JA VALVONNAN MAKSULLISUUS

8.1 SÄÄNNÖLLINEN VALVONTA

8.1.1 Määräaikaistarkastukset

Määräaikaistarkastuksella tarkoitetaan riskinarvioon perustuvaa suunnitelmallista määräajoin tehtävää tarkastusta luvanvaraisiin, yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluviin ja rekisteröitävien toimintojen kohteisiin. Ajankohdasta sovitaan toiminnanharjoittajan kanssa etukäteen. Tarkastuksella käydään läpi laitoksen toimintaa, päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja siitä tehdään tarkastuskertomus. Osa tarkastuksesta, esimerkiksi sähköisesti toimitettujen raporttien läpikäynti, voidaan tehdä etätarkastuksena. Tarkastuksella varmistetaan, että toiminta on voimassa olevan lupa- tai ilmoituspäätöksen ja lainsäädännön mukaista.

Uusintatarkastus tehdään kohteisiin, joiden toiminnoissa havaitaan puutteita tarkastuksilla. Tarkastuksella käydään läpi vain havaittujen puutteiden korjaukset. Valvontaohjelman mukaiset kohteet tarkastetaan muutoin niille määritellyn tarkastustiheyden mukaan.

8.1.2 Raporttien ja selvitysten tarkastaminen

Ympäristölupa- ja yleisen ilmoitusmenettelyn päätöksiin kuuluu tavallisesti vuosiraportin toimittaminen valvontaviranomaiselle. Vuosiraportin tulee sisältää vähintään päätöksessä määrätyt asiat. Päätöksissä voidaan lisäksi edellyttää toiminnan järjestämistä tai tarkkailua koskevia suunnitelmia tai selvityksiä sekä käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailua kuten vesi-, melu- tai hiukkaspitoisuuksien tarkkailua. Toimialakohtaisissa asetuksissa voi myös olla toiminnan tarkkailuun velvoittavia säännöksiä. Selvitysten, suunnitelmien ja vuosiraporttien asianmukaisuuden arviointi sekä mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarpeen arviointi kuuluu toiminnan vastuvalvojalle.

8.1.3 Muu säännöllinen valvonta

Luvanvaraisiin, ilmoituksenvaraisiin ja rekisteröitäviin kohteisiin ensimmäinen tarkastus tehdään pääsääntöisesti vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Luvan muuttamisen tarve arvioidaan määräaikaistarkastuksilla tai muussa valvonnassa havaittujen seikkojen perusteella. Lupaa on muutettava laissa määritetyin perustein, mm. jos toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta, toiminnasta aiheutuu maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet. Säännölliseen valvontaan kuuluu myös toiminnan lopettamiseen liittyvä tarkastus, jossa käydään läpi lopettamiseen liittyvät velvoitteet.

8.2 VALVONTAPROJEKTIT

Valvontaprojekteja toteutetaan alueellisesti tai tiettyyn toimialaan kohdistettuna resurssien mahdollistaessa. Valvontaohjelmaa laadittaessa tiedossa olevat valvontaprojektit kirjataan ohjelmaan.

8.3 ONNETTOMUUS-, HAITTA- JA RIKKOMUSTILANTEET

Ympäristönsuojelulain 169 §:n mukaan valvontaviranomaisen tarkastettava toiminta tai selvitettävä asia muulla asianmukaisella tavalla, jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu merkittävää terveyshaittaa tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

8.4 MÄÄRÄYS PILAANTUMISEN EHKÄISEMISEKSI

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen (YSL 180 §), joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Määräys ei voi koskea luvanvaraista tai ilmoituksenvaraista eikä rekisteröitävää toimintaa.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan vaatimuksen voi ympäristönsuojelulain 186 §:ssä tarkoitetun oikeuden nojalla laittaa kirjallisesti vireille asianosainen, yhdistys, säätiö, kunta tai viranomaiset. Kirjallisesta vireillepanosta tehdään aina valituskelpoinen päätös.

8.5 HALLINTOPAKKO JA TUTKINTAPYYNNÖT

Valvontaviranomaisen on ryhdyttävä toimiin, jos havaitaan säännösten tai määräysten vastaista menettelyä. Laillisen tilan palauttamiseksi annetaan ensin yleensä kehoitus. Jos kehoitusta ei noudateta, niin seuraavana vaiheena on rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemisesta annettava määräys, jota tehostetaan uhkasakolla tai teettämishallalla. Ennen hallintopakkoapäätöstä on toiminnanharjoittajaa kuultava.

Valvontaviranomaisen on tehtävä mahdollisessa ympäristörikosasiassa ilmoitus poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan jättää tekemättä, jos tekoa on pidettävä olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista. Jätelaissa on vastaava säännös.

8.6 VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun valvontaohjelmaan perustuvista luvan- ja ilmoituksenvaraisten sekä rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisen valvonnan toimenpiteistä. Valvontamaksua voidaan periä myös onnettomuus-,

haitta- ja rikkomustilanteiden tarkastuksista (YSL 169 §), jotka johtavat kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen, sekä tarkastuksista, jotka ovat tarpeen YSL 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi tai YSL 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi.

Jätelain 144 §:ssä on myös säädetty mahdollisuus periä maksu JL 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä, suunnitelmaan perustuvista valvontatoimista. Maksu voidaan lisäksi periä tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen roskaantuneen alueen siivoamista koskevan määräyksen (JL 75 §), yksittäisen määräyksen (JL 125 §) ja rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemisen (JL 126 §) noudattamisen valvomiseksi.

Ympäristönsuojelulain 205 §:ssä tarkoitettua maksua ei pääsääntöisesti peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Maa-ainesluvan valvonnalle on ottomäärään perustuva vuotuinen valvontamaksu.

Maksujen suuruus ja perusteet määritetään voimassa olevassa taksassa.

8.7 JÄTELAIN LAIMINLYÖNTIMAKSU

Jätelain laiminlyöntimaksu voidaan määrätä joissakin jätelain rikkomistilanteissa, esimerkiksi jos siirtoasiakirjan laatiminen on laiminlyöty. Maksun suuruus on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvissa asioissa vähintään 500 euroa ja enintään 10 000 euroa ottaen huomioon laiminlyönnin laatu ja laajuus sekä sillä saavutettu taloudellinen etu. Toisin kuin muut valvontatoimiin perustuvat maksut, jätelain laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

9. VALVONNAN ORGANISOINTI

9.1 VALVONNAN RESURSSIT

Ympäristökeskuksen ympäristövalvonnassa työskentelee seitsemän ympäristötarkastajaa ja johtava ympäristötarkastaja. Valvontavastuita on jaettu tarkastajille toimialoittain ja kullakin tarkastajalla on lisäksi oma asiantuntemusalsansa.

Resursseja kuluu huomattava määrä lupa- ja lausuntovalmisteluun, neuvontaan ja muihin asiantuntijatehtäviin sekä yhteydenottojen johdosta tehtävään valvontaan, jolloin ympäristölupavollisten ja muiden toimintojen suunnitelmalliseen valvontaan jää vähäisempi osa resursseista. Vireille tulevien asioiden määrä vaikuttaa huomattavasti siihen, miten paljon suunnitelmallista valvontaa, varsinkaan muuta kuin lain edellyttämiä määräaikaistarkastuksia, voidaan tehdä. Yleisessä ilmoitusmenettelyssä on tehtävä päätös 120 vrk:n määräajassa. Myös meluilmoituspäätökset ja rakennuslupahakemuksiin liittyvät vapautushakemukset hulevesiviemäriin liittämisen asioissa on käsiteltävä viivytyksettä.

Valvontasuunnitelman kaudella 2024–2026 tavoitteena on suunnata painopistettä suunnitelmallisen valvonnan toteuttamiseen. Tämä tarkoittaa muun muassa tehtävien aiempaa tarkempaa priorisointia erityisesti toimenpidepyyntöjen käsittelyssä.

9.2 TEHTÄVIEN DELEGOINTI VIRANHALTIJOILLE

Valvontatehtävien tehokas järjestäminen edellyttää ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan osittaista delegointia viranhaltijoille, jotta esimerkiksi välitöntä reagointia edellyttävissä valvontatoimenpiteissä voidaan antaa määräyksiä välittömästi. Toimivaltaa on siirretty Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätöksellä 10.1.2023 § 4.

9.3 VIRANOMAISTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Ympäristönsuojelulain 23 §:n mukaan valtion valvontaviranomaisen on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tämän toimivaltaan kuuluvia mahdollisia toimenpiteitä varten. Vastaavasti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on ilmoitettava valvonnassa havaitsemistaan puutteista valtion valvontaviranomaiselle.

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen tekee muutoinkin aktiivisesti yhteistyötä paitsi Uudenmaan ELY-keskuksen myös jätehuoltoviranomaisen (HSY), poliisin, pelastusviranomaisen sekä Vantaan rakennusvalvonnan, terveydensuojeluviranomaisen ja kaavoituksen sekä naapurikuntien ympäristövalvonnan kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään Suomen ympäristökeskuksen, Tullin ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kanssa. Yhteistyö eri viranomaisten kanssa koostuu mm. tietojen välittämisestä ja lausuntojen antamisesta.

Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa toteutettavaan yhteistyöhön kuuluu ELY-keskuksen valvomien lupalaitosten valvontayhteistyö. Ympäristökeskuksessa on nimetty yhteyshenkilö jokaiselle Uudenmaan ELY-keskuksen valvomalle ympäristölupalaitokselle Vantaalla. Yhteyshenkilö osallistuu pääsääntöisesti Uudenmaan ELY-keskuksen tekemiin tarkastuksiin laitoksessa. Yhteistyö ELY-keskuksen kanssa koostuu myös havaintojen ja ilmoitusten välittämisestä valvovalle viranomaiselle.

9.4 TIETOJÄRJESTELMÄT

Sähköisenä asiointipalveluna toimii Lupapiste, jonka kautta voi jättää ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitetut hakemukset ja ilmoitukset.

Valvontakohteiden tietoja on vuodesta 2020 lähtien tallennettu kaupungin omaan tietojärjestelmään (Matti), josta ne arkistoidaan sähköisesti Vantaan kaupungin asiakirjahallintajärjestelmään.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee tallettaa valtionhallinnon ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) lupa- ja valvontatehtäviin liittyvät päätökset sekä tiedot niiden muutoksenhaun johdosta tehdyistä Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä, tiedot rekisteröitävistä toiminnoista sekä valvontavastuulle kuuluvan ympäristöluvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan seuranta- ja

tarkkailutiedot ja muut vastaavat tiedot, jotka toiminnanharjoittaja on velvollinen toimittamaan valvontaviranomaiselle.

9.5 VALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA JA PÄIVITYS

Valvontasuunnitelma päivitetään vähintään kolmen vuoden välein. Siihen voidaan tehdä tarvittaessa tarkistuksia kauden aikana esimerkiksi muuttuneen lainsäädännön tai toimintaympäristön johdosta. Toteutumista ja päivitystarvetta seurataan valvontaohjelman laadinnan yhteydessä.

